

prodávati určité předměty, nebo je vyráběti, nebo služby nabízet. Bylo-li toto oprávnění propůjčeno státem, jmenuje se monopolem veřejnoprávním. Účelem může býti vyloučení volné soutěže, docílení vyššího zisku, neb úprava hospodářství a provozu sloužící zájmům veškerenstva (sem patří ochrana patentů, známek, práva původcovského atd.). Žalobce ani netvrdí, že mu bylo propůjčeno výhradně, každého jiného vylučující právo ku provozu autobusové dopravy mezi T. a P. Žalovaný, jak prvním soudem zjištěno, má rovněž koncesi k dopravě osob silostrojem (autodrožkou) ovšem ze stanovišť P., S. a J., a může proto na základě své koncese dopravovati osoby též z P. do T. a zpět. Nabízí-li se k dopravě osob i z jiného stanoviště (T. náměstí), než mu jest vykázáno, může to snad míti v zápětí trest se strany úřadu správního (živnostenského, policejního) v mezích zákonných předpisů, poněvadž jedná nedovoleně; neporušuje však tím soukromé právo žalobcovo, neporušuje normu, která by byla určena chrániti žalobcův zájem, poněvadž výhradně oprávnění nabízet se k dopravě na stanovišti T-ském žalobci uděleno nebylo. Z koncese vznikl mu jen nárok proti státu, by nebyl v provozu veřejnou mocí omezován, nevznikl mu však soukromoprávní nárok vylučující jiného z provozu téže dopravy. Nepřísluší mu proto proti žalovanému nárok na náhradu výdělku, jenž mu ušel činností žalovaného, nesoucí se k dopravě osob z téhož stanoviště T-ského. Nelze proto sdíleti právní názor odvolacího soudu, že je žaloba odůvodněna, jakmile žalobce prokáže, že mu vzešla škoda (vlastně ušel zisk) pouhým neoprávněným provozováním jízdy autobusem se strany žalovaného, vždyť tu není porušení právní normy, která by byla určena k tomu, by chránila zájmy žalobcovy, jeho subjektivní práva, neboť závazek k náhradě škody zakládá jen porušení takovéto normy a jen tehdy tu je delikt, jde-li o porušení takto vymezené normy (Ehrenzweig, System str. 48 a 72). Žalovaný jest též oprávněn provozovati jízdu silostrojem a pouhé omezení na jiné stanoviště ještě neposkytuje žalobci právo upírati mu oprávnění k přepravě osob ze svého stanoviště (T-ského), vždyť tu jde právě o omezení oprávnění ku přepravě osob a nikoli o udělení výhradního oprávnění žalobcova. Vzhledem k tomuto právnímu stavu věci není třeba prováděti důkazy odvolacím soudem postrádané o tom, zda i jiní povozníci měli koncesi na dopravu autobusu ze stanoviště T-ského, čili nic a jakékoli důkazy vůbec, neboť stačí k rozhodnutí sporu skutkový stav podle žaloby a podle nesporného přednesu stran. Žalobce nemůže se k obhájení svého právního stanoviska odvolávati na rozh. čís. 8006 sb. n. s., neboť tomuto rozhodnutí byl základem jiný právní poměr a sice výhradně oprávnění podnikatele poštovních jízd k dopravě osob a smlouvou škodu nahraditi. V souzeném případě nelze mluvit o bezprávném porušení živnostenského práva žalobcova žalovaným (viz rozh. čís. 798 Gl. U. z r. 1859). Jest podotknouti, že dovolací soud neřešil případ tento s hlediska zákona o nekalé soutěži, poněvadž není žaloba opřena o ustanovení tohoto zákona.

Čís. 11959.

Osoba, v jejíž prospěch je poznamenán zákaz zcizení nemovitostí, jest oprávněna k rekursu do usnesení, jímž byla povolena vnucená dražba těchto nemovitostí.

Zákaz zcizení založený mezi osobami uvedenými v druhé větě § 364 c) obč. zák. a zapsaný do pozemkové knihy brání nejen dobrovolnému, nýbrž i exekučnímu zcizení (kromě věřitelů, kteří tomuto zápisu předcházejí).

Podmínkou zcizení nemovitostí zatížených zákazem zcizení a zatížení ve prospěch určitých osob, je souhlas všech oprávněných, nikoliv jen většiny.

(Rozh. ze dne 7. října 1932, R I 667/32.)

Soud první stolice povolil exekuční dražbu nemovitostí. Rekursní soud k rekursu Emmy K-ové, v jejíž prospěch byl na nemovitostech poznamenán zákaz zcizení a zavazení, exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele.

D ů v o d y:

Každý účastník exekučního řízení jest podle § 65 ex. ř. oprávněn k rekursu do usnesení v exekučním řízení, bylo-li jím dotčeno jeho právo, pokud zákon výslovně neustanovuje, že musí své právo uplatňovat pořadem práva. Emma K-ová patří mezi osoby, v jichž prospěch je poznamenán zákaz zcizení nemovitostí, o něž jde, a byla proto oprávněna k rekursu do usnesení, jímž vnucená dražba oněch nemovitostí byla povolena. Že zákaz zcizení založený mezi osobami uvedenými v druhé větě § 364 c) obč. zák. a zapsaný do pozemkové knihy brání nejen dobrovolnému, nýbrž i exekučnímu zcizení (kromě věřitelů, kteří zápisu tomu předcházejí), bylo vysloveno v rozhodnutích čís. 7617, 8554, 9897 sb. n. s. a stačí k nim poukázati. Podmínky § 364 c) druhé věty obč. zák. jsou v souzeném případě splněny, neboť poznámka zákazu zcizení se stala na základě odevzdací listiny ze 6. dubna 1927, jejímž podkladem byla dědická dohoda mezi povinnou stranou a jejími dětmi, mezi něž patří i Emma K-ová, a není proto správné ani tvrzení stěžovatelovo, že jde jen o obligační, nikoliv o věcné právo. Poukazuje-li na komentář Ehrenzweigův, podle něhož prý zákaz zcizení nebrání vnucenému prodeji, necituje ho správně, poněvadž týž spisovatel (System z r. 1923 I. svazek, II. polovice, str. 183) vyslovuje názor nejvyšším soudem zastávaný právě tak, jako komentář Klangův str. 47 při § 364 c). Bezvýznamné jsou okolnosti, na něž stěžovatel poukazuje a jež jsou ostatně nepřipustnými novotami, že totiž Emma K-ová jako nepatrná menšina z oprávněných osob zcizení oněch nemovitostí se brání, že tak činí jen ze mstivého popudu svého manžela, že vůbec žádnou pohledávku nemá na nemovitostech, že povinná strana jest úplně zadlužena a nemovitost že jest jí břemenem a že i ostatním zákazu následujícím knihovním věřitelům by bylo rovněž znemožněno vésti exekuci vnucenou dražbou oněch nemovitostí. Neboť podmínkou zcizení nemovitostí je souhlas všech oprávněných, nikoliv jen většiny, a dokud tato podmínka není splněna, nelze vnucený prodej nemovitostí povolit.